

Més informació:

www.esbaluard.org

Dates d'exposició: 03/11/2017-18/03/2018

Horaris del museu:

Dimarts a dissabte 10 a 20 h.

Diumenge de 10 a 15 h.

Dilluns tancat

Eivissa-Mallorca: anys 50-90. Primera part, Don Kunkel i el seu context

Historiografiar més enllà dels noms i les fites, pensant en els col·lectius, els moviments socials, les peculiaritats dels contextos perifèrics que forgen sinergies noves, els canvis de tendències, passes endarrere o endavant. Percebre el permeable, el dubte i els relats entrecreuat, l'horitzontal, el detall o allò global. A Es Baluard ens hem proposat repensar la història de l'art contemporani de les nostres illes des d'òptiques noves i avançar entre allò testimonial (les gravacions de l'Arxiu Balears) i la teoria crítica (casos d'estudi i exposicions monogràfiques a partir de la col·lecció). Al Gabinet presentam, així, una primera fase d'Eivissa-Mallorca i donam prioritat, a partir de l'individual (la figura, en aquest cas, del pintor d'origen nord-americà Don Kunkel), a una sèrie d'interpretacions sobre els col·lectius i les agrupacions desenvolupats en ambdues illes.

Tasts per entendre una estratigrafia insular a través d'una anàlisi comparativa de situacions i processos creatius en els marges d'uns contextos que transiten unes quantes dècades.

En aquesta primera mostra, a més d'aproximar-nos a Don Kunkel, inclòs ara a la col·lecció gràcies a l'acord de dipòsit amb el MACBA Museu d'Art Contemporani de Barcelona, ens aproximarem als seus coetanis i a les

ESBALUARD | museu d'art modern
i contemporani de palma

situacions viscudes durant aquestes dècades, en què se simultaniegen els inicis d'agrupacions artístiques com el col·lectiu Ibiza 59 i el grup Tago a Mallorca.

Don Kunkel (Plainfield, Nova Jersey, EUA, 1933) arriba per primera vegada a Eivissa el 1958, després de viatjar per diverses ciutats europees –Barcelona, Londres i París– i residir a Lima (Perú), on tenia l'estudi i un taller d'obra gràfica. Artista format en la pintura i el dibuix al natural, Kunkel és reconegut per la seva aportació al camp de l'obra gràfica i pel seu paper en l'activació d'Eivissa com a centre artístic durant els anys seixanta i setanta, juntament amb el nord-americà Carl van der Voort (Fort Myers, Florida, 1928 - New Haven, Connecticut, 2004) i la seva galeria dedicada a l'art contemporani.

El seu domini tècnic en el camp de l'estampació, la serigrafia en concret, promou la col·laboració amb el Taller Ibograp, espai dedicat a l'edició d'obra gràfica i lligat a la Galeria van der Voort, en la qual Kunkel exposa de manera regular. Vinculat al taller des del 1967, assumeix la direcció tècnica entre el 1970 i el 1976. En aquests moments, la relació i el treball en comú amb els creadors que van arribant a l'illa i altres que hi pertanyen des dels seus orígens evidencia un moment especial, energètic i ple de camaraderia al voltant de la pintura i l'obra gràfica; entre d'altres, Erwin Bechtold, Rafael Tur Costa o Antoni Marí Ribas «Portmany».

Ja als anys vuitanta, reprèn el contacte amb el seu país d'origen. Estableix l'estudi a Pennsilvània el 1985 i manté la seva residència a Eivissa fins al 1989, any en què s'instal·la definitivament a New Haven (Connecticut), on resideix en l'actualitat.

L'obra de Don Kunkel es desenvolupa, principalment, al voltant de l'abstracció. Després d'una etapa inicial de caràcter figuratiu, a la dècada de 1960 adopta una figuració subtil basada en formes sinuoses i una senzillesa compositiva que desemboca en l'abstracció geomètrica, eix de la seva obra de llavors ençà. Kunkel articula un llenguatge propi, sistemàtic i minuciós, basat en la linealitat, la simetria i l'ordre racional; un estil vinculat a les pràctiques constructivista i minimalista i caracteritzat per 'experimentació pel que fa al suport –paper i cartó, principalment–, un element transformat en «matèria pictòrica» que potencia la tridimensionalitat. A partir dels anys vuitanta, Kunkel s'aparta de l'ordre i la simetria i el volum adquireix més protagonisme a les seves composicions, centrades en la investigació entorn de l'espai.

Grup d'investigació: Nekane Aramburu, Rosa Espinosa, Soad Houman i Irene Llàcer. **Amb la col·laboració especial de:** Fernando Gómez de la Cuesta, Elena Ruiz Sastre, Catalina Verdera i MACBA (Museu d'Art Contemporani de Barcelona), Antònia Mª Perelló, Departament de Col·lecció, Ariadna Robert, Departament de Registre, Silvia Noguer, Departament de Restauració-Conservació i els seus equips.

Material documental: Arxiu d'Imatge i So Municipal d'Eivissa (AISME), Biblioteca de la Fundació Bartolomé March, Biblioteca Lluís Alemany (Consell de Mallorca), MACE, RTVE, Augusta Kelly, David Van der Voort, Catalina Verdera i Rafael Tur Costa.

Agraïments: Florencio Arnan, Carles Guasch, Lourdes Guasch, José Carlos Llop, Cristina Palau, Néstor Pellicer, Fausto Roldán i David van der Voort.

Activitats paral·leles

7 novembre 2017, 19h, Aljub

Presentació del documental *Dream Songs*, l'últim somni hippie d'Eivissa amb la presència del director, l'escriptor i el productor.

Direcció: Agustí Vila. Guió: Enrique Juncosa. Producció: Javier Pérez Santana.

13 març 2018, 19h, Auditori

Xerrada sobre el context artístic d'Eivissa, a càrrec de Cati Verdera, gestora cultural i responsable de la Galeria Van der Voort.